RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL INDOCHINE N°2197

NĂM THỨ MƯỜI BAI. — SỐ THỨ 2128 — SỐ RIÊNG 6 XU — NGÀY THỨ NĂM 24 AVRIL 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI					
	Ngày kể cả báo chủ nhật	Ngày kể cả báo chủ nhật và báo Phụ nữ tân văn	Ngày kể cả báo Phụ nữ tân văn	Ngày kể cả báo Trung Bắc chủ nhật	Ngày kể cả báo Phụ nữ tân văn và báo Trung Bắc chủ nhật	Hanoi-ville
Một năm.	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các lăng và	»	8.00	8.09	8.09	8.00	»
Các công-sở	»	8.00	8.50	8.25	8.25	8.50
Sau tháng.	3.00	3.50	3.25	3.25	3.50	6.00
Ba tháng.	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng.	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 15e de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. K. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES

Décomptées à raison de 2 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 m 065 de large.

1re page: Une seule insertion. . . . 0 $ 30 la c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 $ 15 la c/m

Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 la c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái sự-nghiệp của bậc thượng-lưu ta đối với xã-hội

VI

Thử nửa xin nói về các nhà trong giáo-giới. Các nhà trong giáo-giới thì cái quyền-lợi ở trong xã-hội không được to rộng, cái cảnh-ngộ thường là lãnh-tịch, cái thân-thế thường là đạm-bạc, không có được tốt bổng hậu lộc, lắm bạc nhiều tiền, cái thể-diện giáo-tế trong xã-hội thường không lấy đâu mà thi sang chọi lịch, cửa cao nhà rộng, lên ngựa xuống xe, rượu ngọt chè ngon, quần là áo lượt được như người, theo cái địa-vị chênh-lệch ở một cái xã-hội nhỏa nhem, chỉ biết lấy cái bộ cảnh đẹp hay xấu, cái tủ sắt đẩy hay với mà làm cái thước đo vẫn dài, cái cân lường nặng nhẹ cho nhân-phẩm thì có dễ bị cước ra ngoài cái số thượng-lưu nhân-vật mất. Nhưng mà không, không có lẽ thế, dù có cái xã-hội nào ngửa nghiêng điên đảo như thế thật đi nữa thì biển nhân phẩm ấy cũng chỉ là sự thăng giáng tạm thời mà thôi; đời nào, nước nào, hễ đã có xã-hội thì cũng phải qui chuộng nhân-tài là cái nguyên-khí của xã-hội, phải tôn-trọng luân-lý là cái trật-tự của xã hội, phải cần có tri-thức là cái lợi-khí sinh-tồn, cái tinh-hoa tốt đẹp của xã-hội, mà gây dựng nên cho có được nhân-tài, bồi đắp vào cho có được luân-lý, mở mang ra cho có được tri-thức là ai ? chẳng phải là các nhà trong giáo-giới dư ? một cái nhiệm-vụ rất quan trọng, một cái công-nghiệp rất lâu dài, một sự trồng cây rất to lớn của xã-hội mà giao phó cả ở trong tay các nhà giáo-dục, thì cái địa-vị rất tôn sùng ở trong xã-hội cũng tất phải dành riêng một chiếu để phần các ông. Các ông không có thể tự phi bạc mà chối cái địa-vị thượng-lưu của các ông rằng: Ta duyên ôi phận hẩm không mon men được vào chỗ quan lớn quan bé như người, cực chẳng đã đi gõ đầu-trẻ để kiếm chút bỏ khẩu cho qua ngày, chỉ miễn sao bài vở đủ, sổ sách dùng, thời-khắc công-khóa không thiếu không sai cho lắm trôi cái lương « gạo châu » là yên, công-danh sự-nghiệp đâu đến cái ngữ mình mà lo những chuyện xa-xôi giác dân dụ hạo. Các ông cũng không có thể tự bạo khí mà bỏ cái địa-vị thượng-lưu của các ông rằng: Thế-giới bây giờ chỉ có hai cái chủ nghĩa « tối cao là cái chủ-nghĩa « kim tiền » với cái chủ-nghĩa « khoái-lạc » ; thời buổi nào kỷ-cương ấy, làm ông thầy bây giờ có phải cần gì mô-phạm, cần gì đạo-đức như ông thầy đời xưa, mà cái « chân » ông thầy như mình đây chẳng qua là một tên làm công của nhà-nước, có ăn nghỉ thầy trò với ai như ông thầy đời xưa mà ta uổng lao thần khổ hình về cái hi-vọng mơ-màng chực giồng cây ăn quả ; người ta ăn sung mặc sướng, bạc đánh hào, chẩu đập mồi, « hạnh-phúc » là nhường nào ! Ta dẫu hèn cũng còn có quyền-lực « cai-trị » nỗi một lũ trẻ ranh, ta cũng có thể lợi dụng cái quyền-lực của ta mà xoay-xóa cách nọ cách kia, cũng « kiếm ra xu » mà huy-hoắc với bà con chúng bạn. Không, quyết không thể được, các ông thế nào cũng phải nhận cái địa-vị thượng-lưu mà chịu lấy cái sự trồng cây to lớn, gánh lấy cái nhiệm-vụ quan trọng, gây lấy cái công-nghiệp lâu dài của một bậc thượng-lưu trong xã-hội, chối sao được, bỏ sao đành.

Nếu các nhà trong giáo-giới ta mà có người thật là bậc thượng-lưu hoàn-toàn xứng-đáng thì cái đạo làm thầy của mình tất là cần nghiêm, cái công tác nhân của mình tất là gắng gỏi, thân-giáo làm sao cho trọn khuôn đừng mực, ngôn giáo làm sao cho vạch óc mở lòng ; chẳng những sự chơi bời phóng-túng, đáng-điệm hư-hoang, không khi nào vác cái mặt mũi ông thầy mà bôi nhọ bằng những cái vết xấu xa ô-tiện thế, mà gương hiếu hữu tự-mình treo cho tỏ, nêu tin-nghĩa tự mình dựng cho ngẫy, từ một tiếng cười, một câu nói, một bước đi, một việc làm đều cẩn thận giữ gìn cho có thể làm khuôn làm phép cho học-trò cả ; chẳng những thường ninh phạt thủ, sắp lớp dảo điền, cho nỗi lộn-xộn, lấy cái tất cái đà làm vô-khi, lấy bất quỷ bất đứng làm thiên-oai, mượn cái thế-lực nhà trường mà thi-hành cái quỉ-kế cũng « khoét tiền » cũng « ăn bạc », cái thủ-đoạn tham-bỉ ấy không nỡ muối cái lương-tâm thầy bố đi bòp cổ con em, mà đối với học-trò, trong sự sinh coi hầu như phụ tử, dù cái nghề dạy học đời nay là một nghề bạc chủ thật, mà đã theo cái nghề ấy tức tự cho mình là chịu một cái nghĩa-vụ trong xã-hội rất cao, rất trọng là cái nghĩa-vụ tác-thành gây dựng ra cái lũ người quốc-dân dụ-bị của tổ-quốc sau này, lũ người đó sau này mà trở nên những quốc-dân khôn mạnh của tổ-quốc ta thì tự mình lấy làm cái sung-sướng vẻ-vang không gì bằng, nếu trở nên những quốc-dân hèn dại của tổ-quốc ta thì tự mình lấy làm cái khổ-sở nhục-nhằn không thể chịu ; ở trong lớp học thì giảng tập thật là cẩn, công khóa thật là chuyên, lựa theo sinh-lý, tâm-lý của từng đứa học-trò mà làm cho cái tinh-thần hướng học cổ vũ thêm lên, cái bản-năng làm người phát-triển hết được ; về sự gia-đình giáo-dục thì tìm phương liên-hợp với cha anh con trẻ mà biểu-dương cái điều hay cho con trẻ có khuyến-miễn, de nẹt cái điều dở cho con trẻ biết sợ răn : về sự xã-hội giáo-dục thì nghĩ cách kiều chỉnh những tục tệ thói dở cho con trẻ khỏi thành ra nhiễm ác, tôn chuộng những nết hay đức tốt cho con trẻ được trông vào làm gương. Sách có chữ : giáo bất nghiêm, sư chi nọa : lại có câu : mô bất mô, phạm bất phạm, hà dĩ vi sư ; đã là một bậc thượng-lưu hoàn-toàn xứng đáng mà để mình vào trong giáo-giới thì không có lẽ nào lại thành là một ông thầy bắt mô bắt phạm hay mang tiếng là một kẻ nọa-sư. Xưa ông Phúc-trạch-dụ-cát dạy học ở Nhật bản, nhân-tài duy-tân đều ở trong trường Khánh-ưng của ông mà ra cả ; nước ta sau này mà dân-trí có ngày được khai minh, nhân tài có ngày được tiến-bộ chẳng cũng tự các nhà trong giáo-giới ta mà gây nên ư ?

T.

SỐ NGHỊ-VIÊN ĐÀN BÀ Ở ÂU CHÂU

Nước Anh có tám vị nữ nghị-viên, ba vị về đảng bảo thủ, hai vị về đảng tự-do, và ba vị về đảng lao-động.

Nước Thụy điển có bốn vị nữ nghị-viên tại hạ nghị-viện, và một vị ở thượng nghị-viện.

Nước Finlande chỉ có một vị nữ nghị-viện, là Mlle Annie Furuhjelm, đã được bầu luôn năm khóa, mỗi khóa là ba năm. Mlle Furuhjelm tức là bậc kỳ cựu trong các nữ nghị-viện ở Âu-châu vậy.

Xứ Islande có mười vị nữ nghị-viện ở thượng nghị-viện.

Nước Ha-lan có bảy vị nữ nghị-viện, người thì làm nghề luật-sư, người thì làm nghề giáo-sư.

Nước Hung-gia-lợi có một vị nữ nghị viên về đảng xã-hội.

Nước Tchécoslovaquie có mười ba vị nữ nghị viên ở hạ nghị-viện, và ba vị ở thượng nghị-viện.

Nước Đức có ba mươi sáu vị nữ nghị-viên.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 22 Avril 1924

Quan Poincaré và quan Barthou

Quan Poincaré và quan Barthou bội-nghị với nhau. Hai ngài hợp ý nhau về mọi phương-sách của hội-đồng Bồi-thường sẽ dùng để thực-hành mọi khoản của các nhà giám-định kê khai.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 23 Avril 1924

Cuộc thương-mại của Pháp

Hàng-hóa nhập-cảng về ba tháng đầu năm 1924 được 10.224.325.000 quan và 13.150.728 tấn, so với năm 1923 thặng được 3.269.000.000 quan và 1.081.018 tấn, so với năm 1913, thặng được 8.110.000.000 quan và 2.652.795 tấn.

Hàng-hóa xuất-cảng được 10.972.807.000 quan và 6.179.462 tấn, so với năm 19 3. thặng được 4.412.000.000 quan, và 372.276 tấn, và so với năm 1913 thặng được 9.334.000.000 quan, và 1.841.118 tấn.

Quan Raoul Péret đối với cuộc bảo cử

Ông Raoul Péret nghị-trưởng thứ-dân nghị-viện, không ưng đứng cùng số với các nhà ứng-cử trong quận Vienne, vì những nhà ấy cho quan Poincaré là một nhà trái với cái chế-độ công-hòa nên đình rất tên ra. Ông sẽ ứng-cử về một quận khác.

Dư-luận nước Anh đối với nước Đức

Báo *Daily Mail* bình-phẩm về bài diễn-văn của M. Macdonald đọc ở York mới rồi mà ông khuyên nên tin nước Đức về việc thi-hành cái chương-trình bồi thường, có nói : Không có tin người Nhật-nhĩ-man được, chỉ vì trước năm 1914, các chánh-phủ tin ở cái lời nói và cái danh dự của người Đức, nên bài trận người Pháp và Anh đã thiệt mạng. Báo ấy nhắc lại những sự giả dối của người Đức thi-thố từ ngày ký tờ hòa-nghị Versailles đến giờ để trốn tránh không giả nợ, và có nói những nhà chánh-trị đã thấy những sự biển nhiễn như thế, mà hãy còn tin những kẻ cứu-dịch cũ của mình, há chẳng là khờ dại lắm ru.

HOA KỲ VỚI NHẬT-BẢN

Tin Tokyo. — Các báo bình-phẩm về việc bạn chế người Nhật, đều nói bức thư của M. Hanihara không làm thỏa đồng được nghị viện.

Báo *Jijishimpo* có nói bức thư ấy chẳng qua lại làm thêm mất cái cớ cho những kẻ cứu-địch của nước Nhật. Báo *Nichinichi* nói các ông nghị-viện lấy làm đau-xót nước Nhật mới có việc ấy. Báo ấy nói : Nước Nhật rất là hòa bình, mà thiên-hạ cũng không biết cho, như vậy thì sao bảo toàn được cuộc hòa bình trong cõi Thái bình-dương này.

Tin Washington. — M. Simmons (Carolin.) có khởi-nghị một khoản nói rằng trong những người đến dinh cư ở Hoa-kỳ, nên rộng phép cho những người nông-phu hơn các hạng người khác.

Tin Tokyo. — M. Matsui có hỏi quan Wood bao giờ ông nên xử-trí với việc ngăn-chế người Nhật thế nào. Ông nói nước Nhật không có ý nào làm trở ngại cho nước Hoa-kỳ, và can-thiệp vào công-việc trong nước Hoa-kỳ. M. Hanihara lại gửi một bức thư nữa cho M. Hughes có sức bày-tỏ mọi lẽ của nước Nhật.

Tin Trung-hoa

Ngày 15 Avril 1924

Tin Bắc-kinh

Thâm-tán Nga và ủy-viên Nga ý-kiến không hợp, cãi nhau kịch-liệt lắm, thành-ra định bỏ về kinh-đô Nga.

Dân đảng xui Vương-chính-Đình tổ-chức nội-các

Có tin đồn rằng dân-đảng đều có sức xui Vương-chính-Đình tổ chức nội-các thay Tôn-bảo Kỳ.

Bão-qui-Khanh sắp sửa làm đốc-lý Cát-lâm

Tôn-liệt-Thần từ chức Cát-lâm đốc-lý, Tào-Côn muốn cử Bão-qui Khanh thay chức ấy.

Cố duy-Quân muốn từ chức

Cố duy-Quân cáo đau một tuần lễ không ra coi việc, bây giờ nhân việc giao thiệp với nước Nga khó khăn, ý muốn từ chức ngoại-giao bộ trưởng.

Việc Trung-Nga giao-thiệp

Mấy hôm trước Cố-duy-Quân đệ lời nói phao rằng đã tiếp giây thép của Lý gia-Ngao ở Nga đánh về nói rằng chánh-phủ Nga đã có ý lui nhường, đến ngày 12 avril tiếp giây thép của Lý nói rằng nếu chánh-phủ Trung-hoa không chuẩn y các khoản điều ước của Vương-chánh-Đình khởi thảo và ký tên, thì chánh-phủ Nga quyết ý cự tuyệt, Cố-duy-Quân rất là tăng rối.

Công-sứ đoàn đòi bồi-khoản

Công-sứ các nước tư giấy sang ngoại giao-bộ đòi số bồi khoản cộng 354.229 đồng và có nói rằng số tiền của nước Mỹ nhiều hơn cả, xin chánh-phủ Trung-hoa phải giao trả ngay.

Ngô-bội-Phu cử Thi-tông-Tán

Ngô-bội Phu đánh giây thép về Bắc-kinh cử Thi-tông-Tán thay Cao-thanh-Thần làm đệ ngũ sư-trưởng.

Nước Pháp đối với việc tô-giới nước Nga ở Hán-khẩu

Công-sứ Pháp tư giấy sang ngoại-giao-bộ rằng việc tô giới nước Nga ở Hán-khẩu như có đổi thì phải có nước Pháp hợp ý mới được, nếu không thì nước Pháp quyết không thừa nhận.

Lại có tin đồn rằng chánh-phủ Nga có tuyên ngôn rằng đền nước của Trung-hoa và nước Nga năm 1896 về việc tô giới nước Nga ở Hán-khẩu không có can thiệp gì đến các nước ngoài.

Nhật-bản đối với việc thương-khách Trung-hoa bị giết ở nước Nhật

Uông-vinh-Bảo (công sứ Trung-hoa ở Nhật-bản) đánh giây thép về ngoại-giao bộ rằng chánh-phủ Nhật đối với việc thương-khách Trung-hoa bị giết ở nước Nhật, ý tứ không thành thực.

Tin Đông-giang

Quân Văn-nam biến loạn ở Phật-sơn, các thương điếm phải đóng cửa, nhân dân rất là sợ hãi.

Chu-âm-Nhân với Tang-tri-Bình

Chu-âm-Nhân kéo quân sang đánh Đông-an, Tang-tri-Bình hết sức chống cự, hai bên đánh nhau rất là kịch liệt.

VĂN UYỂN

Bài phú cờ bạc

(Hạn bằn : cờ bạc là bậc trộng bằn)

Lạ thay thế tục, lắm sự thâm ô, chơi nhiều làm ít, nay bạc mai cờ ; đứa thì dụng cái, kẻ thì thổ hồ ; thua canh này bày canh khác, những khi tưởng cùng khi mơ ; được ăn cả nói về không, phó mặc cơn đen cơn đỏ ; trong anh em ngoài cờ bạc, tha hồ chủ được chủ vơ ; nào phải ba que, thoạn thoát một hồi đảo mắt ; vỏ ràng bốn chữ, trơ trơ mười mắt nào ngờ.

Đỏ bạc đỏ bạc, từ đâu mà phát, kẻ ở nước ta, từ đời Lý mạt ; thỏ lỏ sâu mắt, nghề chơi cũng lắm công phu ; cầu lễ đôi đàng, họp mặt đua nhau xào-xạc ; được ra thì cha chiêng con trống, tiếng dậy từng xóc ; thua ra thì nhà gạch gậy vông, phá cho tan tác ; nào ai có dại, đem vất hoài tiền ; hết mặt điền khôn, đã rành nước bạc ; trong tối hãy còn năng bị, tùy thích mặc lòng ; trên tay đã sẵn đồng tiền, thu hồ mở bát.

Lạ thay cờ bạc, quyến dũ người ta, hết thành điền phố, từ chợ đến nhà, chỗ thì ông kia bà nọ, chỗ thì trẻ con người già, chỗ thì mấy cô mấy liếu, mấy ả đa nga, quần tam tụ ngũ, sớm năm tụm ba, giương cao cờ ích chiến, bài la chia ra ; chỗ thì mấy thầy thông ký mấy cậu xếp ga, trăm nghìn đỏ một, được thua cũng là ; chỗ thì mấy anh keo kiết, mướp xác bá ga, một vùng đất trũng, một ngọn đèn lòa, năm xu xủng xoảng, suốt sang kê-ca ; trải bao chiều dụ khuyến dân, khua tỉnh mơ mang tinh quái, hết thảy phàp bình nghiêm ngặt, vẫn còn cờ bạc như ma.

Ý hẳn lấy sự cờ bạc, ăn vàng ngồi mát, thua có bao ma được vô công, ăn quanh năm mà chơi một nhát ; không phải quan tư đánh trói mà tiền vẫn êm ấm không phải nghệ nghiệp nhọc nhằn mà bạc vơ xan xát ; rượng không phải cấy mà thóc đóng đầy rương, buôn không phải đi mà tiền đong như toạc ; tối đến bánh bao quẩn áo, cậu bếp cậu cai, được ra thết đãi bạn bè, chén tôi chén bạc ; chơi cho thích chí, quán bao quan ngân quan dại, mở cho sướng tay, phó mặc tiền xương tiền ngọc.

Nào ngờ bạc đi không lối, ra vào lăng nhăng, để cho thua thảy, mất cả áo khăn ; tối đổi ra xấu, ông cũng như thằng ; thua ít thì còn khá, thua to thì phá hoàng ; vườn trên ao dưới, nhất mở hết phăng ; ruộng sâu trâu nái, vào bát chẳng còn ; đến khi bán vợ bán con, không còn một chữ, sinh ra ăn trộm ăn cướp, lắm sự làm xằng ; biết bao thất thổ vong gia, gương trước mắt còn tày liếp đó, may gặp phong-trào rực rỡ, khách đông bạc họa đàn giắc chăng.

Than ôi là người ! sao không lập thân, chỉ chăm cờ bạc, đến nỗi khó khăn, không người đến cứu dân nhược quốc nhược, dân bần quốc bần, chỉ ngơ câu thua tối chó ghẻ cho lồm, được trí sư-tử kỳ-lân, sao không nỡ cầu của làm ra thì để trên gác, tiền cờ bạc thì để ngoài sân. Đỏ-thần đỏ-thần, may tha cho dân, mày về Bắc-quỷ, đừng quấy Nam-nhân, tiền mày đi ra Quỉ nay là tiền Văn, hễ lúc về đất Triệu, hoặc sang đất Lăn, nước mày giàu mạnh, thiếu gì kim nhân, dân mày may đoản, ai là lấy cũng mãn, đĩa gạo đĩa muối, gọi là tiền cuốn.

Trần-văn-Siêu

Tự do diễn đàn

Dịch hai chữ « agent technique » ra tiếng ta

Trong mấy kỳ báo trước, M. Hoàng-hữu Giao có nỗ ý-kiến chung về dịch hai chữ *agent technique* ra tiếng ta, mà trước dịch là tham-tá.

M. Hoàng-hữu-Giao bàn dịch đổi là chuyên-tá, M. Ng-công-Tiểu bàn dịch là chuyên môn tham-tá, M. Ng-hữu-Tuấn bàn dịch là hiệp-tá, sau lại dịch đổi là kinh-lý, M Ng-Trác (Bắc-ninh) bàn dịch là tri-sự, báo *rung Bắc* bàn dịch là chuyên-môn tá-vụ.

Tôi xin bàn góp mấy chữ tham chuyên, hoặc tham lý, hoặc tham-vụ.

Tham nghĩa là giúp việc (collaborateur) ; lý là trị, là làm ; vụ là công việc, mà chuyên là chuyên-môn.

Dịch là tham-lý, hoặc tham-vụ thì không phải đổi tiếng gọi, tiếng nói đã quen xưa nay, vì trong ngạch *agent technique* quen nói thường là ông tham đã thông dụng lâu lắm rồi, nay đổi ra tên gọi khác, tất nẩu ra tiếng chương tai, nhưng lại phiền là trong hai chữ tham lý không có nghĩa gì là chuyên môn ; song cũng toàn cả thì rất khó.

Còn chữ tham-chuyên, cũng không phải đổi tiếng quen nói, là ông tham mà cũng có nghĩa là chuyên môn, nhưng nghe hai chữ tham chuyên, lạ tai quá, không biết sau đâu có được êm không.

Nay muốn dịch đổi hai chữ *agent technique* cho khỏi lẫn với ngạch *commis*, một là đổi nẩu ra hai chữ chuyên-tá của M. Hoàng-hữu-Giao, vừa đủ nghĩa, vừa xứng đáng với chức nghiệp, vì chuyên à chuyên môn, tá là giúp việc (collaborateur) lực là chỉ mọ người cao-thấp xuất thân vậy, nhưng dùng hai chữ chuyên tá lẫy lại phải đổi nẩu tiếng nói thường gọi tham làm ông chuyên, cũng có lẽ phiền cho tác đâu ; hai là dịch làm tham lý, hoặc tham vụ, vẫn giữ được tiếng gọi đã quen tôi, nhưng lại không được đúng nghĩa, song dịch nghĩa hỗ để đã mấy chức nghiệp dịch được đúng ; ba là dịch làm tham chuyên, vừa giữ được tiếng đã quen nói, vừa đúng nghĩa, vừa xưng danh, nhưng 2 chữ mới đó có ý lạ tai làm.

Vậy xin để độc giả phủ chính cho.

H. G. Vĩnh-yên

Lời tòa soạn — Từ khi bản quán đăng bài của ông Hoàng-hữu-Giao tỏ ý muốn nhờ các bạn độc bao tìm giùm mấy chữ để dịch ra hai chữ *agent technique* thay cho mấy chữ cần sự chuyên-môn ; về phần bản quán đã xin miễn hẳn cuộc ta-vụ chuyên-môn

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

và các bạn đọc báo cũng đã tìm giùm được nhiều chữ. Nay lại tiếp bài trên này, bản-quán cũng xin y nguyên văn đăng báo, mà chắc là sau này còn tiếp được nhiều bài nữa. Vậy nhắc lại các ngài có lòng tốt gởi bài đến sau này nên nghĩ làm sao tìm cho được mấy chữ đúng nghĩa với hai chữ *agent technique*, nghe được lịch sự, mà cốt nhất là không trùng với các chức hiện đã có rồi thì hơn. Nếu đặt ra những chữ mới chỉ vụ cho đẹp tai, mà không đúng với chữ muốn dịch thì sao gọi là dịch được? Hay là lấy những chữ vẫn dùng để chỉ những chức đã có rồi, hoặc to hơn hoặc nhỏ hơn mà gọi một chức mới, thì chẳng hóa ra không được phân minh lắm ru?

CUỘC BẢO-CỬ THỐNG-LĨNH Ở HOA KỲ

M. William Butler, là người đi cổ-động cho quan Coolidge có nói 563 viên đại-biểu sẵn lòng bầu cho quan Coolidge, tính ra số phiếu quá số cần dùng những 8 cái. Trong số đại-biểu ấy, có cả các đại biểu ở Hawaii, ở Philippine và ở New-York.

CUỘC BAY VÒNG THẾ-GIỚI

Tin Cordova. — Thiếu-tá Martin định nếu tiết giời tốt, thì ngày mai sẽ bay đến Dutch Harbor.

Tin Dutch Harbor. Các phi-hành gia đã tới Dutch Harbor hồi 5 giờ 30 chiều

Cuộc thi thơ

Của Nam-sơn-Quyền nữ-sĩ

MMCCLXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu vũ cao bền sánh Nhị Nùng.
Ánh đuốc văn-minh từ nước Lỗ
Xây nên đạo-đức dạy dân Hồng.
Làn thơ gió thoảng miền Âu Mỹ,
Nét bút mây tuôn cõi Á-Đông.
Trải Lý, Trần, Lê tang-hải mấy,
Gương Khuê vằn các để soi chung.

Nguyễn văn Dụng
28, Rue du Lac, Hanoi

MMCCLXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu cổ cây um vẻ nhạt nồng.
Nền Lý mở mang dòng đạo-thống.
Bia Lê ghi tạc áng nho-phong.
Đô thành mấy độ mưa cùng gió,
Lễ nhạc muôn đời núi với sông.
Đạo-đức hồn xưa còn sáng sủa,
Hai phương Âu Á khói hương chung.

Phạm-khắc Lễ
175, Rue Maréchal Foch, Nam-định

MMCCLXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Vệ đạo ai không dốc một lòng.
Đường bệ khác đâu nền cõi hạnh,
Nước non như vẽ cảnh quê mông.
Hai vừng nhật-nguyệt gương còn tỏ,
Chín nhận cung tường gió chẳng rung
Thay đổi gặp nay Âu Á hội,
Càng ngày càng rộng lối văn-phong.

Nguyễn-tiến Lộc, hai-nguyên

MMCCLXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Trải Lý, Trần, Lê dấu chửa phong.
Tòa cổ nguy-nga còn dự tễ,
Bia xưa gọi tạc dám quên công.

Mấy phen tu bổ nền luân-lý,
Bao thuở xây nên cõi Lạc-Hồng.
Cảnh tỉnh chuông nghe lanh lảnh tiếng
Văn-minh tỏ rõ khắp trời Đông.

Phạm huy Đĩt
282, Rue du Protectorat, Nam-định

MMCCLXX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Văn miếu lưu truyền sử Lạc-Hồng
Dư tám trăm năm còn tạc để,
Khắp hăm mấy triệu vẫn tôn sùng.
Bích hồ trà giỏ nghiền sư biểu.
Khuê các mây lồng hút hóa công.
Gió Mỹ mưa Âu tuy đổi mới,
Một nền văn-hiến bảo-tồn chung.

Phạm-hữu-Thiện, Phúc yên

MMCCLXXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Nam-quốc sơn-hà cảnh lạ lùng.
Ngưu-chử bấy có nền nếp cũ,
Phượng-sơn này vẫn khói hương chung
Quan trên tô điểm thêm nhiều vẻ,
Dân dưới theo đòi dốc một lòng.
Văn-miếu bấy lâu nhờ đạo thánh,
Linh-thiêng xin hãy giúp cho cùng.

Nguyễn văn-Chiểu
77, Rue de Saigon, Nam-định

MMCCLXXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Khổng-đạo ngày nay vẫn kính sùng.
Miếu đối tả dương thêm xuất sắc,
Văn từ cựu-lý vẫn xưng hùng.
Cột tồng nước Hán mây bay tỏa,
Bia đá triều Lê lửa khó nung.
Vệ đạo này ai qua cửa đó,
Trông gương nhật nguyệt vẫn vui lòng

Thích trai, Ng-Lựu
48, Rue du Riz, Hanoi

MMCCLXXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Văn miếu đây từ Lý phải không?
Bể học mông mênh làn dã rộng.
Cõi nho chật ngất nếp còn phong.
Bia trùm phong-vũ rêu mờ mịt,
Hồ lộn tang-thương sóng trập trùng.
Mến cảnh lăng nho đâu vắng tá?
Một nền gió quạt lại trăng trong.

Nguyễn-duy Tiếu
Phố Bô đình, Ninh bình

MMCCLXXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Mạch mạch lưu truyền bởi tổ tông.
Văn hiến vẻ vang sau với trước,
Thanh danh đó hỏi có hay không.
Giang sơn xưa hẳn giang-sơn cũ,
Cảnh vật nay còn cảnh vật chung.
Con tạo xoay vần suy lại thịnh,
Thái-bình khí tượng dễ còn mong.

Vũ cao-Các
Làng Phúc nhạc, Ninh-bình

Tin Saigon

Thuyền đắm hai người chết đuối

Buổi chiều ngày 21 avril vừa rồi, có hai viên đội Tây chở thuyền đi bắn chim ở Biên-hòa bị gió đánh đắm thuyền chìm xuống nước. Hai người cùng chết đuối cả. Nước chảy mạnh quá, xác trôi đi mất, chưa tìm thấy.

Súng nổ

Ngày 21 avril vừa rồi, quan chủ sự căn cước Nam-kỳ, M. Pech, đi bắn chim ở Dj ring, khi lấy mấy khẩu súng ở trong xe ô-tô ra thì một khẩu bị đạn bắn ra ngoài làm gẫy mất ngón tay trỏ.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 25 độ
15 giờ 29 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch
Thứ sáu 25 Avril 1924
Âm-lịch
22 tháng ba, năm Giáp-tí
Ngày Giáp tuất
Hành Hỏa Sao Ngưu Trực Phá
KỴ Khai-trương, Ngồi-khuyên.
NGHI : Tế tự

Giá bạc. Kể từ ngày 24 Avril 1924, giá bạc ở kho Nhà nước định là **7 f. 80**

Thị giá quốc-trái. Ngày 24 avril 1924 3% 54,65. — 3%. Thứ hoàn vốn dần 66 — 4%. 1917 59 65 4% 1918 58 60. 5% 1915-1916 71, 15. 5% 1920 85 — 6% 1920 82,65

Tin tàu. — Tàu *Orénoque* mang thư sang Pháp, đến ngày thứ hai 28 avril hồi 5 giờ sáng sẽ ở Haiphong chạy đi Tourane, Qui-nhơn, Ba ngòi và Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 21 giờ 7 phút tối 27 avril.

Các quan võ của hạm đội Hoa-kỳ tại Hanoi. Như bản-báo đã đăng trong số trước, ngày hôm qua quan Đại-tá Kimmel coi hạm-đội Hoa-kỳ cùng với mười quan võ nữa đã đi ô-tô ở Haiphong lên Hanoi, quá 10 giờ tới nơi. Tại cửa tòa Đốc lý và mấy phố các quan võ Hoa-kỳ đi qua đều kéo cờ Pháp và Hoa-kỳ.

Tới nơi một lúc, các quan Hoa-kỳ có đến xem bảo-tàng viện của trường Bác-cổ, rồi 12 giờ đúng thì xơi cơm tại tòa Đốc lý.

Buổi chiều sau khi đến chào quan Toàn quyền, quan Thống-sứ, quan Thống soái thì các ngài đi xem Văn-miếu, trại Hàng-hoa, chùa Quan-thánh, chùa Trấn quốc rồi dạo chơi mấy phố ta và có vào mấy hàng trên hàng khảm, hàng đồng sắm mấy thứ làm kỷ niệm ngày qua đất Hà-thành.

Khánh-thành cầu sông Cái

Bản-quán nhận tin rằng đến chiều mai hồi 5 giờ thì quan Toàn quyền sẽ khánh-thành cầu sông Cái và đến hôm sau là 26 avril thì hai bên cầu đều mở cho công chúng đi lại, như vậy thì tàu sang ngang kể từ hôm ấy sẽ bãi đi.

Quan chánh Đốc lý thành phố Hanoi hiểu thị cho dân Annam ở thành phố được biết rằng: Từ mồng một tháng năm tây này trở đi, nếu những người xưa nay vẫn phải đóng thuế thân ở thành-phố mà không có thẻ thuế thân năm 1924 thì các viên cảnh-sát sẽ có quyền bắt và sẽ chiếu theo các luật đang thi-hành mà phạt.

Dân Mọi ở Trung-kỳ — Báo *Courrier d'Haiphong* có đăng rằng nghe đâu trong dân Mọi ở phía Nam tỉnh Kontum xứ Trung-kỳ hiện đang có loạn. Mới đây tàu bay có vào do thám trên miền ấy là nơi có lắm rừng rậm, đường lối khó đi lại lắm. Vì cớ gì mà dân Mọi lại cựa quậy như vậy thì chưa rõ.

Ngạch cai trị. M. Bazire quan phó cai trị hạng nhất tại Hà đông nay đổi đi Bắc-ninh lĩnh chức phó Công sứ thay M. Gombaud Saintonge quan phó cai trị hạng nhất về nghỉ.

Các bờ hè của thành phố — Nguyên các hàng cơm tây ở thành phố có nhiều nhà cứ bày các chậu cây ra cả ngoài hè, làm mất cả bờ hè, công chúng không đi lại được, cho nên quan Đốc-lý mới định rằng từ nay trở đi, các chủ hàng cơm phải trả bờ hè lại cho công chúng vì hai bên hè là để cho người đi chân cho được tránh những xe ngựa, chứ không phải là để cho các tư-gia tự ý muốn dùng làm gì thì làm.

Nếu lời nghị của quan Đốc-lý mà thi-hành ngay thì công chúng chắc lấy làm bằng lòng lắm.

Nhân nói về bờ hè, ta tưởng lại nên ước mong mấy điều nữa là quan Đốc-lý cho xây ngay hoặc sửa lại bờ hè ở các phố ta, ngay các phố lớn như hàng Bông, hàng Gai, hàng Bồ, vẫn vẫn mà còn nhiều chỗ bờ hè không lát gạch, hoặc là có lát mà để lồi lõm chẳng những khó coi mà những khi mưa lội lại rất nguy hiểm cho những người đi chân. Còn việc tưới đường trong các phố ta nữa, tưởng ta cũng có thể ước-mong với quan Đốc-lý mới để ngài xét cho. Việc này đã bao nhiêu lần các ông hội-viên ta mấy khóa trước xin rát cổ bỏng họng mà vẫn chưa thấy công-hiệu gì cả.

BÁN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói	0p.08
Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói	0 . 10
Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh hương) bọc vào hộp bạc kim, mỗi hộp hai mươi điếu	0 . 20

Tòa án Trừng-trị — Sáng hôm nay tòa án Trừng trị đã xử những việc sau này:

Giả mạo Tên Ng xuân Thẩm làm nghề culi xe nhà (hay là theo cái danh hiệu mới thì phải gọi là anh xe) cho người quí quốc, vì không có sổ livret thì đi nhặt đâu được một cái sổ rồi gián ảnh mình vào chữa nghề làm bồi ra nghề kéo xe để kiếm việc làm, tòa phạt 3 tháng tù.

Lại việc giả mạo nữa — Giang-đức Thi, 23 tuổi, là học-trò chưa đỗ bằng Sơ học Pháp-Việt. Nhân có kỳ thi về ở sở Học-đồ lấy cái bằng của người nhà đem tẩy chữa chữ đêm tên cùng giấy khai sinh rồi làm đơn xin ứng thí. Tòa phạt Giang-đức-Thi 5 tháng tù, nhưng cho hưởng án treo vì xưa nay chưa can án bao giờ.

Hành hung Ng-v-Hảo culy và Lê-v-Hồng 16 tuổi culy đánh một người đàn-bà tên là Lê thị Cu. Tòa phạt tên Hảo 25 quan và tên Hồng 16 quan và bắt Lê-v-Dần là bố đẻ ra tên Hồng phải chịu trách-nhiệm tiền phạt và lệ phí.

Giật khăn. Tên Nguyễn-ngọc-Châu phải phạt 3 tháng tù về tội giật khăn của người đi đường tên là Ngô-văn-Tuyển

Kẻ cắp đàn bà. Tên Nguyễn-thị Nhơn bán nước là rong đã ba lần can án việc ăn cắp, nay phải tòa phạt 7 tháng tù về tội giật khăn vuông của một người đàn bà đi đường tên là Đào-thị Huân

Kết án vắng mặt. — Nguyễn-thị Óp ở vú sữa cho một người đàn bà tên là Nguyễn-thị-Tư được mấy hôm ăn cắp cái quần và cái áo của chủ rồi bỏ nhà trốn đi. Tòa có trát về làng đòi, song tên ấy cứ trốn tránh không chịu đến để xét. Tòa kết án vắng mặt phạt Nguyễn thị-Óp 3 tháng tù.

Đầy tớ bất lương. Tên Nguyễn-văn Thanh ở với một người tên là Phúc ở Bắc-Ninh ăn cắp quần áo rồi trốn đi. Tòa phạt tên ấy 2 tháng tù.

Ngạch học-chính. — Mme Ng-thị-Mão, rợ-g ao thực-thụ hạng tám tại trường nữ-học Thái-bình, được nghỉ hộ-sản ba tháng lĩnh cả lương.

Mlle Ng-thị-Ngọ, có bằng Sơ-học Pháp-Việt, nay tạm bổ dạy thay trong khi Mme Mão nghỉ.

MM Phạm-v-Dinh và Ng-tuấn-Dinh, có bằng Sơ học Pháp-Việt, được bổ trợ-giáo tập sự.

Ngạch công-chính. — M. Lê-văn-Nghị, cán sự chuyên môn hạng nhì, được lĩnh phụ cấp tiền cưỡi ngựa mỗi tháng là 10 đồng để đi khảo xét về con đường Suyut đến Hang Non (Hòa-bình).

M. Lê-quí-Toại, đạc công, được lĩnh phụ cấp tiền cưỡi ngựa mỗi tháng, 10 đồng để đi khảo xét về con đường Suyut đến Hang Non.

RẠP CHỚP BÓNG PALACE

Từ ngày thứ tư 23 đến ngày 26 Avril 1924

Các phim mỹ thuật rất đẹp
CHUYỆN VENT DEBOUT
Bát-kịch chia làm sáu phần
do *René Leprince* đặt cảnh, theo cuốn tiểu-thuyết của M dehip
có LÉON MATHOT diễn

Cái nạn hàng ngày — Chiều hôm qua hồi 1 giờ 45, cái xe đạp của M. Hoàng-thế-Trọ thư ký Viễn-đông ấn-quán và một cái xe nhà của một ông Tây ở phố Phủ-doãn đi đến phố hàng Trống thì đụng phải nhau, không việc gì đến người, chỉ hỏng xe mà thôi.

Sáng hôm qua, hồi 8 giờ một cái xe ô tô của công-ty vận-tải với một cái xe nhà của M. Ng-đức-Thục đụng phải nhau ở phố hàng Ngang.

Ngạch khán-hộ thú-y — MM. Đỗ-đình Gở, Lê-vĩnh-Thái, Ng-ngọc-Huy, Vũ-đức-Tỵ, Vũ-đình-Hoa, khán hộ thú-y, đều bổ tòng sự tại sở thú-y trung-ương ở Hanoi.

Chó thả rông Sở Cảnh-sát đã làm giấy biên bản phạt một người ở hàng Quạt là Phạm-huy-Trương, số nhà 78 vì sáng hôm qua để cho cắn phải một người hàng bánh ở cổ tay phải, con chó đã phải bắt đem ngay đến sở Thú-y xét và người đàn bà thì cũng đưa vào nhà thương tiêm thuốc trị bệnh chó dại.

PHÒNG-THĂM-BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thụ đệ nhất đẳng Bắc-đẩu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh viện Tunis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said Ai-cập Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : Giá 1$50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32.
GIÂY NÓI SỐ 236

3018.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Con nước lên xuống. — Ngày thứ năm 24 avril 1924:

Nước lên 32 phân vào hồi 7h34 buổi chiều.

Nước xuống 7 phân vào hồi 7h34 buổi sáng.

Cuộc đua ngựa. Đến ngày chủ nhật 27 avril 1924, sẽ có cuộc đua ngựa. Chương-trình như sau này:

Giải Suzon chạy 1.400 m.

Tên chuồng ngựa	Tên ngựa
Ng huy-Hợi	Dominateur
Ng-hữu Lạp	Elégante
Ng-văn-Nhân	Fend l'air
Đ. K. Long	Cent do lars
Rouge	Dédé
	Défi
Du Bac	Dents d'or
—	Quinquina
Cyrnos	Nankin
Bleue	Nanine
	Na-cham

Giải Tempête chạy 2.600 m.

Blanche	Dictateur
—	Défi
Lê-Đ-Tiên	Long-mã
Roché	Béguin
Cửa cấm	Coco
	Pyrrhus
Ng-huy-Hợi	Rigadin
Đ. K. Long	Sept-pagodes
	Promodo
— Bleue	Đông-triều
	Papillon

Giải Solda chạy 2.400 m.

Blanche	Brûleur
—	Bidonnette
Cửa cấm	Phidias
Y...	Diavolo
Métropole	Ronsky
Cyrnos	Fétard
Ng-huy-Hợi	Griffon

Mùa bắt thẻ. — Độ rày đã thấy tình cảnh sát ra công tầm nã riết những người không có thẻ thuế thân, ngày nào cũng bắt được vài chục người chưa chật cả bót.

Một sự bất tiện Trước kia công-ti Hỏa-xa nhận hàng gửi nhanh và gửi chậm cả ở buồng giấy bên nhà ga chánh. Bây giờ không thế nữa, ít lâu nay công-ti đổi lại, chỉ nhận những hàng hóa gửi nhanh và hành-lý ở buồng giấy nhà ga chánh, còn việc gửi và lấy hàng-hóa gửi chậm lại phải sang buồng giấy xếp ở sau nhà ga bên kia đường sắt, nghĩa là ở gian nhà trông ra đường Belgique, từ ở nhà ga sang phải đi vòng lối Ngã sáu, hoặc phải qua phố Paris rẽ ra phố Đầu-cầu rồi mới xuống đường Belgique, đi chân thật nhanh cũng phải mất hai mươi phút đồng-hồ.

Việc thay đổi nhà giấy như thế chắc cũng có điều tiện lợi gì cho công ti đó, nhưng xét ra thì lại không tiện lợi cho công-chúng chút nào như việc đi lại mất nhiều thì giờ và xa đường đất. Chẳng ngày một việc thế này thì đủ rõ; một người có hàng gửi chậm gửi đi và có hàng gửi nhanh lấy về, trước kia thì ra đến nhà ga mất độ mươi phút là xong cả việc,

(Xem trong thứ ba, cột thứ hai).

SỐ 16

BẠCH-TUYẾT LƯU-NGÂN

(Ngôn-tình tiểu-thuyết)

Truyện một cô nữ-sĩ người nước Anh, học rộng tài cao, khinh thân trọng nghĩa, cảm cái ơn tri-kỷ của người yêu, mà chịu đem da thịt mình ra cho người thích chữ đầu máu rơi thịt nát cũng chẳng quản gì đến thân. Cái nghĩa-tâm hiệp-cốt của cô, thật vạn cổ mỹ nhân chưa ai bì kịp. Chuyện chép rất ly kỳ, vậy xin dịch ra để cống hiến các bạn đọc giả.

PHẠM-BÙI-CẦM dịch-thuật

Những phu đốt than ở dưới hầm tàu, tro than đầy mặt, mồ hôi chảy ra, lang lổ trông như quỉ sứ cả một lượt, kéo nhau chạy cả lên trên boong, hành-khách cũng chạy ở lên cả, miệng thì kêu: Lên đi! Lên đi! Không chết cả bây giờ! Bây giờ không còn ai nhường ai, chen chúc chạy xuống suồng. Trên tàu còn có hai người đàn bà, tay ẵm con, muốn vịn dây lần xuống suồng, nhưng bị cả bọn đàn-ông họ chen, không tài gì mà xuống được.

Ước-hàn tổng-đốc, cùng Thang-bối và mấy viên quan võ ở trong tàu, chĩa súng ra bắn chết mấy người mà họ cũng không sợ, họ cứ liều chết chen bừa đi.

Ước-hàn vừa bắn vừa lùi, đến bên lan-can, ngó cổ ra ngoài, gọi thủy-thủ dưới suồng mà rằng:

— Biệt-nhi! Chở suồng ra mau mau, không đắm chết cả bây giờ!

Biệt-nhi (tên người thủy-thủ) vâng lời rồi cắt dây lỏng suồng ra. Bỗng có một người đứng trên tàu nhảy theo xuống, nhưng hụt chân rơi tòm xuống bể, chìm nghỉm đi không thấy đâu nữa. Lại có một người đàn bà, vợ quan án sát, cũng đứng trên tàu, bế đứa con lém theo Tư-đức giơ tay ra đỡ, nhưng không kịp, đứa bé cũng rơi xuống bể mất.

Chiếc suồng con vừa mới chèo ra được mấy mái, trông lại đã thấy cái tàu kia chìm quá nửa rồi. Mễ-nhân bỗng kêu trời lên mấy tiếng, rồi nhảy tùm xuống bể, xác tuột đã nặng, sóng bể lại to, đã tưởng phen này thì béo cá, may sao ngọn sóng lại đưa dạt vào mạn suồng. Mễ nhân nhờ đầu lên, hai tay chực bám lấy mạn suồng, miệng thì kêu người trong suồng với. Bỗng có một người ngồi trong suồng quay lại bảo Biệt-nhi rằng:

— Biệt-nhi! Anh phang cho cái thằng mọi già kia một bơi chèo, không có nó làm nghiêng suồng đắm bây giờ!

Tư-đức thấy vậy, không nỡ, bèn bảo người trong suồng rằng:

Suồng ta cũng còn rộng, thôi thì vớt lấy người ta chẳng tội nghiệp!

Người thủy-thủ tên là Ước-ngải bèn bảo Mễ-nhân rằng:

Cứ bám lấy mạn suồng cho chặt, để suồng ra xa một tí, rồi ta sẽ vớt lên cho

Chẳng nói chắc độc-giả cũng biết rằng, Mễ-nhân bấy giờ cái thân khác gì cái thân con vật, ai bảo gì mà chẳng phải nghe.

Suồng chèo ra xa chiếc tàu lớn chừng 50 sải, bấy giờ người trong suồng họ mới vớt lên.

Còn như các người ở trong tàu lớn, khi đó hồn xiêu phách lạc, cuống cuồng cả lên với nhau. Còi tàu thì rúc lên thanh, như hùm gầm beo thét, thủy-thủ thoảng lại đốt một cái pháo thăng-thiên, để báo hiệu cho các tàu bè đến cứu, nhưng không kịp. Chiếc tàu Khoang-cát to lớn là thế, mà tính ra từ khi đắm phải chiếc tàu Tạp kinh, không đầy 20 phút đồng-hồ, mà chìm ngỉm đi không thấy tăm tích đâu nữa. Mấy trăm con người ở trong tàu cũng đều theo cả xuống bể khơi, trừ ra chỉ có hai chiếc suồng của Huân-tước phu-nhân và nàng Tư-đức là thoát nạn mà thôi.

CHƯƠNG THỨ VIII

Lại nói chuyện Mễ-nhân khi đã được người ta vớt lên trên suồng rồi, liền nằm bẹp ri không dậy được. Tư-đức thì tay bế đứa bé con, trong lòng khiếp sợ, người trong như dại như ngây, mà đứa bé cũng kinh sợ hoảng hốt, hai mắt cứ nhơn nhác nhìn trước nhìn sau, không dám kêu mà cũng không dám khóc. Một vài phút sau, bóng thái-dương đã lấp ló, quay lại nhìn thì không thấy cái tàu đâu nữa. Người trong suồng thấy vậy, ai cũng ngậm ngùi. Tư-đức bảo người thủy-thủ rằng:

— Mau mau chở suồng lại chỗ đó xem, có còn ai thì ta vớt cho người ta kẻo tội nghiệp!

Mễ nhân vội gạt đi mà rằng:

— Ấy đừng, suồng đã bằng tí thế này, nếu còn chực vớt thêm người, thì ta sống sao được?

Ước-nãi nói:

— Lại cũng vô ích. Tàu đã đắm rồi thì còn ai ra lối nào được mà ra. Tuy nhiên, ta cũng cứ thử đến xem sao.

Nói đoạn, bèn chèo suồng lại chỗ tàu đắm, xa nghe văng vẳng đâu có tiếng người kêu, khi đến thì chỉ thấy mờ mịt sương mù, rùng trùng sóng bể, còn ngoài ra không thấy một người nào cả.

Ước-nãi bèn lên tiếng gọi rằng:

— Ai vừa kêu đấy?

Lại nghe văng vẳng có tiếng người khóc, chèo suồng đến cũng lại chẳng thấy ai, chỉ thấy những đồ tạp vật ở trong tàu, lình tình trôi trên mặt bể, bập bềnh gió thổi. Trời xanh nước biếc một màu. Thế mà thôi, chứ ngoài ra tịnh không có chi cả. Tư đức liền kêu trời đất, cất tiếng khóc lên hu hu. Thủy-thủ lại nói:

— Tôi trông hình như có cái suồng đằng kia!

Mễ-nhân vội vàng nhổm dậy nói:

— Đâu! đâu!

Ước-nãi nói:

— Có cái chi đen đen lù lù ở đằng trước nọ.

Đến gần thì ra một cái suồng không đang lênh đênh trôi sấp, Ước-nãi thấy vậy, biết rằng không sao được nữa, bèn từ từ chở suồng đi. Bỗng lại thấy có một cái lồng gà đang trôi, trong có hai con gà đã chết, bèn vớt lấy để vào trong suồng. Ước-nãi lại cất tiếng gọi rầm lên, xem có còn cái suồng nào nữa, thì cùng đi với nhau một bọn cho vui. Nhưng khi đó sóng bể ầm ầm, sương mù mờ mịt, họ cũng chẳng nghe được, và thuyền nhỏ sóng to, cách mặt cũng không trông thấy. Chiếc suồng của Huân-tước phu-nhân đi, chỉ cách đấy chừng nửa dặm, mà hai bên không gặp nhau. Ngay chiều hôm ấy, suồng Huân-tước phu-nhân gặp được một chiếc ngư-thuyền cứu đem về Ảo-đại-lợi-á, rồi sau đánh điện về Anh, cho tàu đến đón, hơn hai mươi người đi chiếc suồng ấy đều được sinh toàn.

Còn suồng Tư-đức thì khi ấy lênh đênh trên mặt bể, người trong suồng ai nấy đều thất sắc, trông không còn ai ra hồn người.

Ước-nãi nói:

— Trong suồng chỉ có hai cái mái chèo, đi làm sao cho đến nơi được.

Bấy giờ bèn phải giương một cái buồm nhỏ cho suồng chạy.

Tư đức nói:

Lúc tàu sắp đắm, thuyền-chủ có dặn rằng cứ đi về phía đông, thì tới Cách-lãnh đảo.

May trong suồng lại có một cái la-bàn nhỏ, mà hai người thủy-thủ cũng nhớ phương hướng, bèn cứ chiếu la-bàn thẳng đường chính đông mà đi. Đi suốt một ngày giời mà không gặp cái chi là cái sinh-vật cả, chỉ mông mênh một giời một nước mà thôi. Đến tối người trong suồng ai nấy đều đói mềm ra cả, may sao Tư-đức lại giắt được một túi bánh khô, một bình nước ngọt và một chai rượu rôm, người trong suồng bèn chia nhau ăn uống, ai nấy cũng không đến nỗi đói lắm... *(Còn nữa)*

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bồ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem xét và so sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mồng 9 tháng năm, niên hiệu Khải-định thứ ba, do Nội các phụng lời chuẩn phê rằng:
Chiếu nay đại dược phòng của MONTÈS quí ông, có chế tiến một thứ rượu bồ đà từng ngự dụng qua rất vui, đáng ... thưởng, trước ... thì gửi cho quí dược phòng chiếu-ông để ... ánh-giá.
Khâm thử.

[illegible]

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế **MONTÈS**

54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem ... thuốc ở trang thứ tư ... này.

nhưng bây giờ không thể được, hoặc phải ra nhà ga lãnh hàng trước rồi mới đi vòng sang bên kia gửi hàng đi, hay hoặc trái lại, đôi đàng bà tiện cũng phải mất non một tiếng đồng-hồ thì còn gì phiền nhiễu bất tiện bằng! Vậy mong công-ty Hỏa-xa lưu tâm suy xét nghĩ cách gì mà sửa đổi lại cho đôi bên cùng được tiện lợi thì may cho các nhà có hàng gửi công-ty.

Chỉnh đốn lại việc bỏ thư ở sở Điện-báo — Sở Điện-báo nay đã chỉnh đốn lại việc bỏ thư ở các hộp đặt ở các phố như sau này:

Mở thùng lần thứ nhất: 4 giờ rưỡi, đường Hanoi đi Lao kay, Lang sơn, Cao bằng, Sept pagodes, Đông-triều, Kiến-an.

Mở thùng lần thứ nhì: 10 giờ rưỡi, đường Hanoi đi Hà đông, Nam định, Sơn-tây, Hòa-bình, và tàu chạy Quảng-yên và Hongay.

Mở thùng lần thứ ba: 5 giờ rưỡi chiều; đường Hanoi đi Lao kay, Na-cham, Vinh, Thái-nguyên, và mạn trên Sơn la, Tuyên-quang.

Đường Moncay 11 giờ.

Đường Sept pagodes, Đông-triều 5 giờ chiều.

Tàu thủy ngày thứ hai, thứ tư và thứ sáu.

Ngoài những giờ mở các hòm thư đã kể ở trên ấy, thì cứ mỗi chuyến xe-lửa đến khi xe gần chạy, người tải thơ của sở Điện-báo lại mở hòm thư ở nhà la-ga.

Làm thêm nhà ở trong nhà thương — Như lời quan Đốc-lý đã xướng nghị, năm nay trong nhà thương sẽ làm thêm ba cái nhà cho người đau nằm, và một cái nhà xác và một nhà mổ xác người chết để khám nghiệm. Đến ngày 20 mai 1921, Hội-đồng đấu giá sẽ họp tại tòa Đốc-lý để cho lĩnh thầu việc làm nhà, tiền chi tiêu định vào số 33.000 đồng.

HÀ-ĐÔNG

Không phải gá bạc thì làm gì? — Tối hôm 13 avril mới đây, quan huyện và quan trợ đến làng Ngọc-hồi (Thanh-trì) bắt đám bạc tại nhà tên Nguyễn-văn-Dương. Thoạt tiên gọi cửa không chịu mở, sau quan huyện sai lính lội qua ao vào trong nhà rồi ra mở cổng lấy. Khi vào thì các con bạc tẩu-tán cả, duy còn người chủ nhà đứng lại. Hỏi thì lúng-túng chối cãi một lúc, rồi cũng trốn mất.

Khám thấy ở nhà trên có mấy mâm cỗ vừa thịt dê vừa thịt chó, 4 chai rượu lậu, một gánh bún, một nồi riêu cua, lại cả bánh tây nữa, một thùng rựa chuột, thuốc lào từng phong, lại thấy một đống chiếu cuộn lại để ở dưới đất.

Ở nhà dưới, trong một cái buồng hai gian chiếu cạu liền, có 3 người đàn bà giả cách ngủ. Bắt được 4 đồng tiền cái rơi ở trong nhà và 3 đồng tiền cái bằng vỏ dầm nổi ở trên mặt bể nước.

Hỏi đứa cháu gái tên chủ nhà thì nó thú nhận là có đánh sóc đĩa, mà những tên đàn bà bắt được thì đưa khai đến vay nợ, đưa khai đến đánh chắn.

Cứ tang vật và các đồ bề bộn ở trong nhà ấy cùng là cái quang-cảnh ở trong nhà ấy thì rõ là một nhà đánh sóc đĩa to, còn chối sao được?

Trăm bó đuốc cũng bắt được một con ếch. — Một nhà kia ở chợ Bằng (Thường-tín), xưa nay vẫn gá sóc đĩa, họ đánh to mà canh gác cẩn mật, không tài nào vào được, nên họ lại càng thị hiềm tha hồ mà sát-phạt nhau.

Mới đây quan sở tại phải lập kế cải trang làm người nhà quê, tay xách một cuộn thùng và một cái lưỡi cày, đi với 2 người lính cũng ăn mặc rách rưới quê mùa, giả làm người đi vào đánh bạc. Nhân giữa ngày phiên chợ Bằng, con bạc đương đánh đông, mấy người giả con bạc ngồi vào bàn rồi các con bạc mới nhận được mặt quan sở-tại, liền ù té chạy cả. Lính đuổi bắt được bốn người và bắt được cả tang vật. Trăm bó đuốc cũng bắt được một con ếch, chợ Bằng có lẽ từ nay trở đi trừ được một cái hại cờ bạc rút lớn.

Giở ngón võ chăng? — Hôm mồng mười ta ở ga Văn-điển có đám đánh nhau trông hay hơn trò xiếc.

Nguyên có một chàng kia thuê xe đi từ ngã tư Trung-hiền đến ga Văn-điển, không biết đắt rẻ kì-kèo nhau thế nào, chàng ta tát tên xe một cái, rồi bọn cu-li xe họp quân lại đuổi chàng ta đánh tú bụi chạy qua sân ga ra ngoài cánh đồng, hai bên dằng co mãi hồi lâu, rồi chàng ta lấy hai ngón tay mà dẩy người cu-li ở ruộng nọ nhẩy sang ruộng kia.

Chàng kia khỏe ghê thật, có hai ngón tay mà dẩy được người đi xa như thế.

Một cái án mạng. — Đêm 17 rạng ngày 18 avril mới rồi ở trong làng Nội-thôn thuộc huyện Thanh-trì có xẩy ra một cái án-mạng rất thảm thương.

Số là đêm hôm ấy, hai bố con nhà kia rủ nhau ra đồng giữ ngô (đồng tiếp giáp với làng Vĩnh-lộc phủ Thường-tín) Hai bố con tên ấy nằm ở trong cái lều giữa cánh đồng. Độ nửa đêm rộng nghe tiếng sột soạt bẻ ngô, người bố tho đầu ra quát đánh thì bị lũ nào ập đến đánh một cái đòn gánh vào đầu chết ngay lập tức ở trong lều.

Nay cứ lời đứa con khai là khi bố nó bị đánh chết rồi thì thấy một lũ ù té chạy, chúng vừa chạy lại vừa kêu rầm lên rằng: « làng nước ôi, nó bẻ trộm ngô... »

Nghe đâu người vợ người chết ấy có nghi cho hai người ở làng Vĩnh-lộc đánh chết, vì hai tên ấy trước có cãi nhau với chồng hắn về sự đánh lưới ở ruộng lúa nhà hắn.

Quan sở tại còn đương tra xét.

Đ. lai cảo

PHÚ-THỌ

Nạn xe đạp. — Ở Phú thọ ta độ này xe đạp ở đâu đem đến nhiều lắm. Ngoài đường lúc nào cũng có xe đi lại suốt ngày. Đường phố đã chật hẹp lại lồi lõm khó đi cho nên hay xẩy ra nạn luôn. Hôm chủ nhật vừa rồi có một cái xe đạp đè phải một đứa bé con độ 10 tuổi đương đi ở phố đẹp nhị. Lại hôm thứ hai ở đường bờ sông một người đàn-bà bụng chửa gánh gạo cũng bị xe đạp đụng ngã và đè phải đùi, may không việc gì đến thai. Chẳng hay lỗi tại bên nào, nhưng đi xe đạp đụng người ta ngã mà chẳng đỡ người ta dậy, tưởng người ta ngã giập chân mà cứ nhảy lên xe đạp thẳng thì chẳng hóa nhát gan lắm ru?

PHỦ-LÝ

Làm ơn cho chuộc. — Tên tôi là Ng-sỹ-Thận, làm chauffeur tại nhà báo *Trung-Bắc tân-văn*, Hanoi, vì hôm chủ-nhật 20 avril vừa rồi, khi xe ô-tô bị hỏng, vào khoảng đường từ Đồng văn đến chùa Đọi, tôi lùi hói chữa, có đánh rơi một cái ví da, trong có đựng một cái thẻ năm 1923 một cái bằng chauffeur và một certificat; vậy ông bà nào bắt được, xin làm ơn cho tôi chuộc, hay gửi nhà giây thép về sở *Trung-Bắc tân-văn* cho tôi, sẽ xin hậu tạ.

Nay kính
Nguyễn-sỹ-Thận

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Mưa đá. — Hồi 6 giờ rưỡi chiều hôm 16 Avril, tại huyện-lỵ huyện Yên-định và mấy làng gần huyện, có mưa đá, mưa gió ầm ầm trong độ 15 phút đồng-hồ rồi trời lại quang tạnh như không. Tuy mưa đá như vậy, nhưng không có hư hại chi hết.

Nạn ô-tô — Ngày 15 avril, có cái xe ô-tô của hiệu Ng-thế-Chua chở hành khách đi Bái-thượng, khi tới ngang qua làng Lư khánh đụng phải một thằng trẻ con tên là Hải, 7 tuổi, là con tên Ng-Việt, thằng bé con bị thương nơi chân bên tả. tên tài xế bảo nó lên xe đem đến nhà thương Phủ-họ buộc thuốc, song cha mẹ nó không muốn.

Lại hôm 12 tháng ba ta có tên Lê-văn-Mẫn, ở làng Tra i-thượng, phủ Thiệu-hoá bị một cái xe ô-tô của một ông Tây đụng bị thương tại con đường số một nơi cây 15.

Chủ xe liền dừng xe bỏ người bị thương đem lên nhà thương tỉnh điều-trị, chưa biết đã lành chưa.

QUẢNG-BÌNH

Cái nạn phong ba. — Ngày 18 avril mới rồi, ở địa-phận làng Liêm-luật thuộc huyện Lệ thủy, có một chiếc ghe số 414 bị phong-ba đánh đắm trôi dạt vào đấy, lý-dịch sở tại báo quan; quan Giản-bình liền phái lính tập đến cứu vớt vật hạng, chiếc ghe này thuyền chủ tên là Ng-Tạo lĩnh, chở đồ cho nhà nước và cho hai nhà thầu-khoán tây.

Việc Nam-kỳ

Vụ cướp giật 2.800$ — Bữa 16 avril thầy M M.. dẫn một người lăng đầu bị ràng rịt mặt mày xây-xát đương mới bị ai đánh đập đâu đó. Dẫn xuống sở mật thám rồi dẫn trở lên bóp 3e, hỏi thì người ấy nói rằng: « Tôi mới bị lũ côn đồ âm mưu toan kế dụ tôi đến đàng Champagne, tôi vừa bước xuống xe-hơi, thấy một bọn du thủ núp sẵn đâu đó áp lại đánh tôi và đè lục lấy của tôi 2.800 đồng bạc. » Hỏi đi đâu nên nỗi côn-đồ dụ đến đàng Champagne mà đặt đàng lúc ban ngày vậy? Người ấy đáp: « Tôi là một nhà điền-chủ ở Gò-công, đang làm chức hương cả nhơn dịp đi Saigon, tôi có chở theo mấy ngàn dạ lúa lên Chợ-lớn mà bán. Đong lúa tại nhà máy từ sớm mai,

(Xem trang 182 ...)

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ năm 24 avril 1924

THỦY CUNG THÁNH MẪU

Tích hát này biên đã soạn thành vở. Buồn cười nhất là anh em Thảo-Mai và thầy tướng đánh vợ chồng thầy bói. Oai nghiêm nhất là khi thấy tộc rước Mẫu về Động-đình.

Tối thứ sáu 25 avril 1924

Diễn hai tích:

Tích thứ nhất:

BÁN MÌNH CHUỘC TỘI CHA

(Hát chèo)

Tích thứ hai

QUẢ QUAN TRẢM TƯỚNG

(Trẻ con diễn tuồng)

CÁO-BẠCH

Các ngài ở các tỉnh, có da bò con bán, (Peaux de veaux) xin viết thư về: Boîte postale No 9, Hanoi, sẽ bán được giá thực cao.

HIỆU
MINH-DƯƠNG
MAI-CHÍNH TỔNG-CỤC
của Đông pháp Yên-thảo công-ty
BÁN BUÔN VÀ BÁN LẺ
CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ XÌ GÀ
Giữa phố hàng Gai số 83

MAO-CẢNH & Cie

CAO-BẰNG

Xin có lời kính trình các quí khách biết cho rằng, kể từ ngày 15 Avril 1924 trở đi thì hai ngày mới chạy có một lần. Ngày lẻ thì ở Na-cham lên mà ngày chẵn thì ở Cao-bằng chạy xuống.

Nay kính

3823

AI MUỐN CÓ NƯỚC XUỐI VI CHY NGAY Ở TRONG NHÀ

Ai cũng biết rằng nước xuối Vichy có những tính chất gì, và nước ấy dùng được những việc gì, đau vị, đau thận cùng vô số bệnh khác nữa, dùng nước ấy công-hiệu lắm.

Nhưng đến tận xuối ấy mà phục-thuốc thì tốn kém lắm, vì vậy hiệu bào chế Montès, NHÀ BA CHUÔNG có bán thứ muối Sels Vichy có thể phải lên, có thứ chai nhỏ, chỉ bỏ mấy thìa con muối ấy vào một lít nước đun rồi thì có nước Vichy mà dùng, chẳng tốn kém là bao.

Nên đến hiệu bào chế NHÀ BA CHUÔNG mà mua muối Sels Vichy.

HỘI-ĐỒNG-ÍCH
đang giải-tán

Lời bá-cáo cần kíp

Cùng các nhà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích:

Đến ngày 31 tháng 7 tây năm 1924 này, thời sẽ kết sổ, thôi sự nhận các sổ của các ông bà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích.

Vậy ông bà nào có sổ gửi tiền mà chưa giao cho ông E. CHATAIGNEAU, là Giải-Tán-Viên, ở số 3 phố Jauréguiberry, Hanoi, thời xin giao ngay cho ông ấy trước ngày 31 Juillet 1924, quá ngày ấy, người có tiền gửi sẽ mất quyền đòi hỏi về số tiền mình gửi.

Giải-Tán-Viên
P. Pon. E. CHATAIGNEAU.
2094. Y. M. GRENÈS.

HỠI CÁC NHÀ MẮC BỆNH XUYỄN, BỆNH HEN!

Đừng thấy mắc bệnh mà đã nản lòng, nên dùng thuốc Abyssinie Exibard REMÈDE D'ABYSSINIE en POUDRE) bằng hơi, ... tức là hút, thì thấy dễ chịu ngay ... Để hút trong một cái đĩa hoặc ... kim-khí mà đốt, rồi hít cái khói thuốc, thì ... ngay ... CIGARETTES d'ABYSSINIE EXIBARD ... hiệu nghiệm lắm.
Trên cái hàng quấn chung quanh hộp thuốc có in dấu-hiệu sau này mới là thực ...

Có bán tại: H. FERRÉ & Cie, 28, Rue Richelieu, Paris, và các hàng Bao-chế.

Gởi bán tại: BLANC, Hanoi; MONTÈS, Hanoi

祥和裕

YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS
48, Rue des Cantonnais, 48
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE Nº 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ vóc nhiễu, hàng tàu nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.

Có bán cả hàng ta (Bắc-kỳ) như the, xuyến, lĩnh, lụa, băng, quế, ... và hàng Saigon như lĩnh, the, ...

Nay mới có đủ các mùi, láng thâm, ... vải màn rộng khổ. Những hàng này bán buôn từng tấm, chứ không bán lẻ và không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nên đến bản-hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thơ về, bản-hiệu sẽ gửi contre remboursement.

2010 Cẩn-bạch YU-WO-TSEONG

Số 17

Ngũ mỹ Tái-sinh-duyên

NGUYỄN ĐỖ MỤC dịch thuật

Hoa-văn-phương gọi *Hoa hữu-linh* đến mà bảo rằng:

— *Nguy* tài huynh uống rượu một mình thì không được vui, nhà-ngươi nên ngồi tiếp.

Hoa-hữu linh vâng lời. *Hoa-văn-phương* đứng dậy ra đi. Khi đi đến cửa nhà *Nguy lâm xuyên*, cúi nhặt một mảnh ngói vụn, không ngờ lại dở phải mấy đống dơ bẩn dày cả vào tay.

Khi ném mảnh ngói vụn ấy lên trên nóc nhà thì *Thôi-thị* đã biết hiệu-riêng, vội vàng sẽ ra mở cửa *Hoa-văn phương* nghe tiếng cửa mở, rón-rén bước vào. *Thôi-thị* liền đóng chặt cửa lại.

Khi đóng cửa xong. *Thôi-thị* lấy tay bưng mũi mà bảo *Hoa văn-phương* rằng:

Chết nỗi! Sao công-tử nặng mùi như thế?

Hoa-văn-phương cười mà bảo rằng:

— Vừa rồi tôi cúi nhặt mảnh ngói, thành ra tay tôi dở phải mấy đống dơ-bẩn.

Thôi thị nghe nói, cũng bật cười mà rằng:

— Để tôi đi lấy nước cho công-tử rửa!

Nói xong, vội vàng đi lấy chậu nước *Hoa-văn-phương* rửa tay xong, lại nói:

— Con nữ tỳ đi đâu?

Thôi thị nói:

— Tôi cho nó đi ngủ trước rồi!

Khi bước vào trong buồng, *Thôi-thị* lại hỏi rằng:

— Công-tử đã giữ *Nguy-lâm-xuyên* ở nhà rồi đó chứ?

Hoa-văn phương nói:

— Tôi đã nhốt hắn ở trong thư-phòng, giao cho *Hoa-hữu-linh* canh-thủ. Bây giờ chúng đang uống rượu với nhau.

Nói chưa dứt lời thì bỗng nghe tiếng gõ cửa rất dữ dội. Vừa gõ vừa gọi:

— Mở cửa! Mở cửa mau mau! ta đã về đây!

Thôi thị giật mình kinh-hoảng mà rằng:

— Chết nỗi! *Nguy-lâm-xuyên* đã về kia! bây giờ biết làm thế nào?

Hoa văn-phương nghe nói *Nguy-lâm-xuyên* đã về, cũng run sợ cầm-cập, chẳng còn hồn vía nào.

HỒI THỨ IX

Hoa-văn-phương nghe tiếng *Nguy-lâm xuyên* gọi cửa, luống-cuống mà rằng:

— Trời ơi! làm thế nào thoát cho tôi ra được!

Thôi thị thấy vậy liền nói:

— Người đâu mà nhát quá thế! Thế cũng đòi...

Hoa-văn-phương nói:

— Bây giờ nàng bảo tôi biết trốn vào đâu?

Thôi thị nói:

— Công-tử chớ luống-cuống, bây giờ hãy chịu khó chui vào trong gầm giờ một chút, đợi hắn ngủ say, tôi sẽ mở cửa cho công-tử ra. Nhưng công-tử phải im lặng, nếu để hắn biết thì hai ta tính-mệnh khôn toàn.

Hoa văn phương bấy giờ sợ chết, chẳng quản sạch bẩn dường nào, đành phải lóp-ngóp chui vào trong gầm. Người run dây dẩy. Lại dặn *Thôi-thị* rằng:

— Nàng phải mau mau giục hắn ngủ đi.

Thôi-thị nói

— Được! tôi biết rồi!

Nói xong, tay cầm cây nến, chạy ra mở cửa

Nguy-lâm xuyên bước vào, liền hỏi rằng:

— Sao lúng túng mãi, bây giờ mới mở cửa?

Thôi-thị nói:

Phu-quân đánh lừa tôi, để tôi, đợi cửa mãi, vừa mới chợp ngủ đi mất

Nguy-lâm-xuyên nói:

— Vậy còn *Tiểu hồng* cũng ngủ say rồi à?

Thôi-thị nói:

— Còn ta gì con *Tiểu-hồng*! cứ đến tối thì nó mắt đã díp lại!

Nói xong, tức khắc đóng cửa vồn bồng đi ngủ. *Thôi-thị* giả cách hỏi rằng:

Phu-quân uống rượu ở đâu mà bây giờ mới về?

Nguy-lâm-xuyên nói:

— Ta bị thằng chó chết *Hoa văn-phương* kia, nó nhốt ta ở trong thư-phòng, mời ta uống rượu, để nghĩ mưu kế hại chàng *Phùng-húc*. Vừa uống được mấy chén thì hắn vội sang nhà cửu-phụ, bảo *Hoa hữu-linh* rượu nữa đi tiếp. Ta uống rượu hồi lâu, chưa thấy nó về, sực nghĩ có một điều không tiện, uống không được mà phải về đây.

Thôi thị hỏi:

Sực nghĩ điều chi mà khẩn-cấp như thế?

Nguy lâm xuyên nói:

— Hắn không phải người tốt. Trông thấy gái đẹp, con mắt thường vẫn thòm-thèm. Hôm qua đến đây, cố-ý để chào biểu thê. Và trong khi ngồi nói chuyện, thường vẫn nhìn trộm. Ta ngờ cho hắn định nhốt ta ở nhà, rồi lén sang đây mà...

Thôi-thị nói:

— Chẳng hay hôm nay phu-quân đi ăn uống gì về mà mở miệng nói những câu điên dở lộ như thế! Nếu vậy thì phu quân nghĩ cho gái này là người thế nào?

Nguy-lâm-xuyên nói:

— Nếu mình chín-chắn thì năm xưa đã không chịu theo tôi.

Thôi-thị nghe nói, liền khóc mà bảo rằng:

— Phu quân thật là một kẻ không còn chút lương-tâm! Tôi xử với phu-quân thế nào mà ngày nay lại nỡ nói như thế!

Nguy lâm-xuyên thấy *Thôi thị* khóc, tưởng là thực-tình, mới cười mà bảo rằng:

— Vợ chồng cùng nhau, ta nói đùa đó mà thôi. can chi lại đem lòng nghĩ ngợi!

Thôi-thị mới nói rằng:

— Đứa chết đâm chết chém kia, để dỗ-dành người ta, lấy giờ lại còn phụ người!

Nguy-lâm-xuyên nói:

— Thôi, ngủ đi! Tôi xin chịu lỗi!

Thôi-thị nói:

— Muốn ngủ thì cứ việc mà ngủ, tôi thức mặc tôi!

Nguy-lâm-xuyên cởi áo trèo lên giường nằm ngủ. Vừa đặt đầu xuống cái gối, đã ngáy khè khè. *Thôi-thị* gọi không thấy thưa, bấy giờ mới thắp đèn soi xuống gầm giường thì thấy *Hoa-văn-phương* nằm rẹp một bên, sẽ lấy tay vẫy, *Hoa-văn-phương* ở trong gầm giường lóp-ngóp bò mà chui ra. *Thôi-thị* dùng chỏ khuất đi, để cho *Hoa-văn-phương* lẻn ra phía cửa.

Hoa-văn-phương mỉm cười mà sẽ bảo rằng:

— Tôi thật run sợ, chẳng còn hồn-vía nào nữa!

Thôi-thị lại rỉ tai mà rằng:

— Ngày mai nhốt hắn ở trong phủ, dặn người canh cửa đừng cho hắn về, rồi công-tử bắc thang ở phía sau vườn hoa, trèo sang bên gác sân nhà tôi đây thì thật tiện lắm, khỏi phải đi qua lại ngoài phố, e có người biết chăng.

Vậy có thơ rằng:

Rằn xanh miệng có độc.
Ong vò g đuôi có nọc.
Chưa bằng lòng đàn bà.
Lại còn rất hiểm-hóc!

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

tới gần mười một giờ mấy tôi lấy bạc mới đủ. Lấy bạc rồi bước ra khỏi nhà máy, chưa kịp lên đường, thì đã thấy một cái hơi-xe chạy tới vừa ngừng bước mặt tôi. M. M... đây bước xuống. Một người xưng mình làm việc nhà máy theo châu tôi từ khi tôi lấy bạc cho đến khi ra sân, liền kêu rồi chỉ M. M.. mà nói rằng: « Ông đây là một người giàu có lớn, lại là một tay hảo-hán ở đất này, ông nên làm quen biết mà chơi tốt lắm. « Tôi chưa kịp nói một lời, M. M... tỏ sắc mừng vui hỏi thăm nẫy nọ; giây-phút lại mời tôi đi uống rượu. Tính thật thà sợ mất lòng người tử tế, tôi chẳng dám từ, ép bụng lên xe mà đi với M. M.. uống rượu. Qua nhà hàng uống rượu, chập lâu coi đồng hồ đã qua mười hai, M. M.. mới mời tôi: « Thôi, đã trưa quá rồi, không lý đi đâu, chẳng mấy khi mời ông chịu khó lên xe về nhà tôi ăn cơm một bữa chơi cho biết. » Tôi tỏ ý dẫn đa rồi cùng đi. Lên xe đi ra Saigon, lên Tân định, tới đàng Champagne ngừng trước một cái nhà cảnh rất đẹp đẽ. Tôi vừa bước xuống xe, bỗng không một lũ côn-đồ ở đâu ba bốn đứa ập lại đánh tôi mà đặt mất 2 800 đồng bạc của tôi mới bán lúa trong nhà máy đó. Tôi biết trị bỏ với ai chốn nầy. Tôi theo ông M... vô nhà mà kêu ông và nói: « Ông đem tôi ra đây cho người đánh tôi và đặt bạc tôi, ông liệu mà tính sao thì tính » Ông M... là ở ơm sờm nói một hai không biết. Rồi ông lại đánh tôi mà dẫn tôi xuống bộp. »

Cứ như lời người bị cướp nói thì ở trong có nhiều điều khả nghi. Bao giờ sở mật thám tra và bắt đặng tên côn-đồ với người đo tin trong nhà máy rõ sẽ biết.

LONG XUYÊN

Bắt được một đảng cướp. — Đêm hai mươi tám rạng ngày hai mươi chín tháng mars 1924 mới đây, hồi mười hai giờ khuya, tên Ba-Dĩ ức Bản-Kẹo vốn là một đứa nằm ac đã có tiếng, kéo một toán mười đứa đi ba chiếc xuồng sang địa-phận làng Đông-yên, đậu xuồng nơi mé sô g cái lớn mương Xẻo-quao thượng hay kêu xóm Vịnh răng (xóm Hội đồng Quới) ghé xuồng tại bến đề mụ già Lê-thị-Khuê ở gần, chúng nó đẹp đường bộ đe n ông ống lời đánh nhà Lê-văn-Tư tức Long ấy-yên. Bắt đỏ trước giờ ăn cướp có tuầy cai đi toàm hương chức ba tỉnh về sự tuần phòng; đêm ấy thầy cai xập hương-quản Khuê-hương hào Hou và hương-chủ Cự làng Tây-yên đi tuần phòng làm việc bổn phận hiệp với tuầy, cò làng Đông-yên hương cường đi biên theo sông cái; bỗng dân nghe hai tiếng súng và tiếng la ăn-cướp. Thầy cai và hương chức làng Tây yên đến tiếp tuầy tên đầu dẳng và phó đảng cả hai đều cầm hai cây súng; nghe tiếng tồng, là ứng tiến chúng nó lại cả gan nhảm chôm người bắn thẳng hai phát; tưởi sa mù chúng nó thấy kiêng rồ; t ầy cai tấu nhảm hai thằng cầm súng, đầu đảng bị bốn chục viên đạn vào mình té ngửa, song chưa chết, còn thẳng phó đảng trúng từ lưng xuống hấp đùi bị thương. Cơn nào đọng nào trống mõ đuốc, dân sự các nơi tề tụ kế áp tới bắt người đuổi theo trận các mối đường y lịnh không sai bắt hiện diện đầu đảng là Ba Dĩ kêu là Bảy-Kẹo, giấy thuê thân Nguyễn-hữu-Phước và một cây súng số 16 hai ống, và một sợi dây nịt cơ car ou hes Calibre 12 của thằng phó đảng bỏ lại; bắt Nguyễn-văn-Nên, Nguyễn-văn-Của, Lê-văn-Nỷ, Trần-văn-Tượng và mụ già Lê-thị-Khuê. Thằng phó đảng tên Nguyễn-văn-Xứng với bốn thằng nữa không bị thương tích, chạy thoát. Thầy cai có tư tờ cho hương quản làng Vĩnh-hòa đông tổng Kiên-tường là Ngô-văn-Kỷ; hương quản nầy ở khác tổng song có lòng can đảm sốt sắng lắm; tánh ngay ngắt, ghét quân gian-ác, tấm kiếm bắt động chiếc ghe vựa; bọn chúng nó kéo lên trốn tại nhà tên Hiền nơi bờ kinh Bassac; bắt đặng anh em ruột thằng Hiếu và Nhiều, một mày thằng Nhiều không rõ tại sao rách xé nhiều vít giống như chúng lải trong bụi chà cây và cỏ quẹt (chắc bị trận rồi chui đầu vô rừng mà chạy có chi lạ. Xét nhà thằng Nhiều có đặng nhiều món đồ nhiều và vải đỏ cho là đồ tang đáng các chỗ trước, chúng nó sức gì sắm đặng của ấy. Nghe phong văn thằng Xứng bảy giờ ẩn tại lối tam kinh sáng gần sông Bassac Long-xuyên đuổi lo mồ đạn trong mình, nội-vụ đã điệu đến tòa, phạm nhơn đông chịu có cướp không chối cãi.

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐẦM

THUỐC HIỆU LÀ

ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX

Của ông Jurnag-y GUILLÉ

Từ năm mươi năm nay thuốc ELIXIR có chữ ký của ông quan Jurnagy GUILLÉ làm thầy hiệu trong những bịnh rất phế đau trong tỳ Vị, Gan nội, TRÁI TIM, ĐẦU GẦN, BẦU MINH, ĐIỀU VÔ ĐA, hoặc CHÓI NƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH HỒ DẠI, BỊNH CỦA, GHÉ CUỘC NGOÀI DA và bịnh có TRÙNG LÃI TRONG RUỘT.

Ấy là một thứ THUỐC XỔ rẻ tiền và rất hiệu nghiệm làm cho HUYẾT RA TINH KHIẾT. Những bịnh gốc tội CẦN hay là HẬT phải dùng thứ thuốc nầy hay lắm.

Giá bì thuốc tại đâu nào mà không có chữ ký tên Paul EAGLE thì chớ dùng.

CÓ BÁN MỘT THỨ

THUỐC HOÀN XỔ

Hiệu ông rất trong the Extra Tonique Antiglaireux của quan Jurnag-y Guillé.

Chớ có mà trả thuốc nầy là xổ; Phải dùng thuốc ông rất trong tên chữ ký nơi, Đừng KHUẾCH là Khuếch mà ra H. E. E. E. là TRONG CÁC HIỆU PHẢI ĐỂ TÊN CHỮ KÝ

Hỡi các ông mắc phải bệnh tinh (lâu và giang-mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Đáp cầu, là một nhà chuyên trị, bán thuốc bệnh tinh đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại. Cả cước độ hơn một đồng một lọ.

2082

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

LỢI-THÁI 利泰

110, Rue des Changeurs, 110

HANOI

Bản-hiệu chuyên nghệ ngót 20 năm, buôn bán thực thà, được nhiều quí-khách chiếu-cố, hằng ngày vẫn gửi vàng và đồ vàng đi bán các tỉnh trong cõi Đông-pháp và Cao-miên Lao.

Đồ khách quen hay là, hễ gửi Commande mà có đặt ít tiền trước thì bản hiệu cũng chiếu theo thời giá mà gửi đồ đến tận nơi.

2055

Bình phẩm về rượu vang

RƯỢU VANG kể vào một hạng thực-phẩm rất quý. Uống rượu vang vừa chóng tiêu, vừa khoan-khoái trong người, lại vừa bổ. Rượu ấy làm cho người ta được tráng-kiện.

Người ốm mới khỏi uống thì chóng khỏe lại. Chính-phủ Pháp, các quan Đốc-Tờ Thầy-Thuốc) cùng các nhà chuyên-môn về việc vệ-sinh rất có tiếng cũng bắp nên uống rượu vang. *BẠN HÀNG BẢN QUỐC ôi, nếu muốn được mạnh-khỏe luôn*, thì dùng uống rượu Âu-nam, cứ nên uống rượu vang tốt của xứ BORDEAUX: mua rượu ấy thì cứ lại hiệu GUIONEAUD FRERES ở Hanoi với Haiphong mà mua, điệu ấy chỉ chuyên về nghề buôn rượu vang thôi.

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gởi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tỉnh đòi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

CHƯ TÔN!

ai muốn ngăn ngừa cho thân

CHO KHỎI ĐAU

NHỨT LÀ

Khan cổ, đau đớc giong, yếu tim, đau phổi thì chỉ có ngậm THUỐC HƯỜN

VALDA

Hơi thở đã thơm mà lại được Khỏi lo cắm mọc thương hàng Dầu có thở hit buồi bậm đơ đây hay là có vật dọc.

Thì cũng Khỏi lo đau

Còn có đau:

Sổ mũi, Khan cổ, Khao tiếng, nóng lạnh cũng là ho thì cũng cứ dùng THUỐC

PASTILLES VALDA

ngậm thong hơi tốt lắm.

Mà phải nhớ mua thứ thuốc đó mới linh nghiệm

Coi cho Kỹ trên nắp hộp có hiệu chữ

VALDA

MỚI THIỆT PHẢI

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Dùng thuốc phải cẩn-thận mới được!

Rượu bổ-đào: TONIQUE TONKINOIS

Đã mười mấy năm nay Bản-hiệu giao-thiệp với người bản xứ đã nhiều lắm, và đã được lòng quí-khách tin-cẩn là bởi sự thực-thà ngay-thẳng. Tưởng nay cũng nên nhắc ai để các ngài so-sánh và xuy-xét thì sẽ biết rõ hơn sự thực-thà của Bản-hiệu. Thứ **rượu bổ-đào** của Bản-hiệu, người bản-xứ đều biết tiếng là một vị thuốc **rất rẻ tiền và rất quí để trị các chứng bệnh như: kém ăn-ngủ, mỏi-mệt, còm-yếu, hay chóng mặt nhức đầu, đau xương đau mình**, lại rất là **bổ sức cho đàn-bà đẻ**, người ốm mới khỏe, người già-yếu sức lực kém có thể khỏe lại như khi trẻ, con nít từ 10 tuổi sẽ được mau lớn! Vì thế thứ rượu nầy đã được vô-số tờ chứng-chỉ là công-hiệu.

Giá bán **2$25** một chai lớn, từ sáu chai trở lên sẽ trừ hoa-hồng.

Hiệu Bào-chế MONTÈS, 54, phố Tràng-tiền, Hanoi

Sâm, Quế, Thục, Cao

Bán tại hiệu QUẾ-LÂM

số nhà 20, phố Phúc kiến

Chủ nhân: DƯƠNG BÁ TRẠC

Hàng thực tốt, giá thực rẻ

Quí khách dùng thử, sẽ biết thực hư.

2095

KIM-CƯƠNG XIỂM

Bản-hiệu mới về một ít KIM-CƯƠNG XIỂM để làm mặt-nhẫn và hoa-tai, thật-sáng và nhánh lắm chẳng kém gì kim-cương tây. Quí-khách nên đến chọn mau kẻo hết mất cơ-hội, vì thứ này cũng hiếm, không thường có, đem đi làm quà mấy đám cưới thì rất qui, thật là sang-trọng.

Kỹ tàu nay mới sang

Laine completa et pardessus, imperméable coupe cac thứ hàng to tựa Tây-Nam rất mới. Giá bán phải chăng.

Xin hỏi: **Hiệu NAM-THỊNH**

Soierie — 6 Rue des Cantonnais — Hanoi

2015

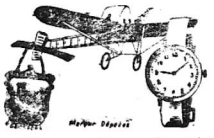
Hiệu LY-SENG-BAO, số 42, phố hàng Bồ, Hanoi, có đủ các hạng kính: cận-thị, viễn-thị, xem sách, kính giả, đủ các số tuổi đều có giòng sẵn cả. Và có riêng một thứ viễn cận châm, để thử số kính thực là tiện để các ngài đến thử khỏi mất thì-giờ. Lại có cả các hạng kính mũi để dùng về mùa nắng, đủ các kiểu. Kính-cáo. 2052

Tiến-bộ chi nhốn-kính gia

華 **PAO-VA** 寶

28, *Phố Hàng Bồ, Hanoi*

Chúng tôi kính-trình các quý-khách biết rằng nay nhận dịp tết Tây, tôi Ta sắp đến nơi chúng tôi mới tiếp được ở Hong-kong (Hương-cảng) Canton (Quảng-châu), Shang-nai (Thượng-hải), Pékin (Bắc-kinh) vân vân, sang nhiều đồ bạc, vàng, ngọc, ngà, sứ, cốt để bán vào hai dịp ấy.

Các thứ đồ bán Tết nay thì thật là tinh sảo, thửa để lâu lắm nay mới đến nơi, song chúng tôi lại định giá rất rẻ cốt để chiều khách.

Xin các quí-khách có lòng chiếu cố thì mau đến bản hiệu mà mua kẻo hàng hết thì mất một dịp đặc biệt đi.

Kẻ mua, người xem, đêm ngày đến bản hiệu cũng xin nhất luật đối đãi.

Cẩn-cáo

HIỆU PAO-VA, Bijoutier

Phố Hàng Bồ, số nhà 28, Hanoi.

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酷補

J. BLANC *(dệt nhất hạng bào-chế)*

Ông **L. BLANC** *(người nổi-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì nếm một cốc con

每晚午各服各服沒喉嚨軟映相

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

91, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2090

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc nầy khảo-cứu đã lâu năm, vì cái sách làm, lại tinh-vi cẩn-thận, nên thuốc nầy là một thứ bổ mạnh nhất.

Những khi cơ-thể cần dùng phải bổ dưỡng rất mạnh, thì dùng thuốc nầy chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy, bệnh gân yếu, bệnh ghấp, bệnh sốt rét rừng, v. v.

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán: 2$50 một litre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT CÁI CỦA LỚN

Muốn như vậy, nên mua lấy hai vé

FONCIÈRE 1909 và COMMUNALE 1912

Lúc mua phải nộp 20 quan, còn thì nộp làm 20 tháng, mỗi tháng 30 quan. Ngày lúc nộp tiền lần đầu, liền được hai vé kỳ, riêng mình có quyền sở-hữu, nếu vé trúng số, được lấy cả tiền. Như vậy vừa được dự các cuộc rút số, mà mình chỉ chịu khó lần tiền đôi chút, là được quyền sở-hữu hai cái vé rất quý có sinh lợi-tức.

Vé FONCIÈRES 1909 mỗi năm dự 12 cuộc rút số, tháng nào cũng có ngày mồng 5 thì rút số.

Vé COMMUNALES 1912 mỗi năm dự 12 cuộc rút số, tháng nào cũng có ngày 23 thì rút số.

Cả hai thứ vé mỗi tháng số:

2 lô	100.000 quan
2 lô	10.000 quan
22 lô	1.000 quan
160 lô	500 quan

Mỗi năm số 24 lần rút số, cả thảy hơn ba triệu quan.

Mua các vé kỳ, thực là đặt lãi rất tốt, mà tháng nào may ra lại được hai lần nhờn.

Muốn dự các cuộc sổ số kỳ, nên gởi 20 quan đến nhà:

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France)

R. C. 6576